

Ο Σταυρός ως ρήξη με τον κόσμο. «Συνένοχο δε θα μ' έχετε».

Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού.

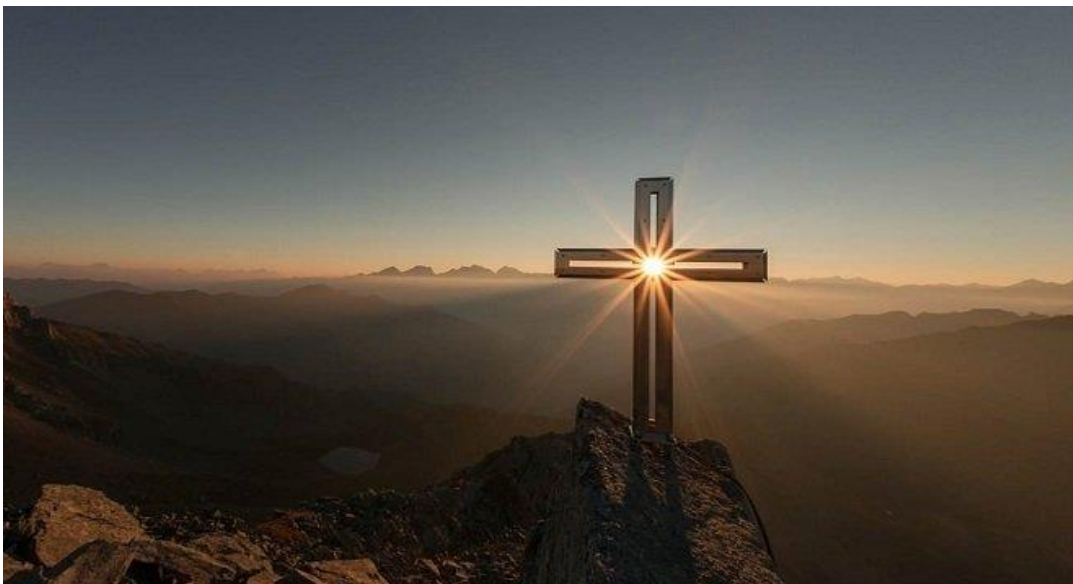
Στις 14 Σεπτεμβρίου, η Εκκλησία μας γιόρτασε την ύψωση του Τιμίου Σταυρού. Πρόκειται για ανάμνηση μιας κυριολεκτικής υψώσεως, καθώς το 628 μ.Χ., επί Πατριάρχου Ζαχαρίου, ο Σταυρός υψώθηκε κατά τη διάρκεια επίσημης ακολουθίας, αναπαριστώντας το γεγονός της Σταυρώσεως.

Ίσως και να μοιάζει αντιφατική η ύψωση του συμβόλου μιας ήττας. Διότι στα μάτια των Εβραίων, κατά την φριχτή εκείνη ημέρα, αλλά και στα μάτια όλων των αρνητών του Χριστού, η Σταύρωση αποτέλεσε νίκη κατά του Χριστού και της διδασκαλίας του και υποταγή ενός ακόμη ψευτο-Μεσσία στην κοινή μοίρα όλων μας, στον Θάνατο. Στα μάτια όμως εκείνων που διεπίστωσαν με αναμφισβήτητο τρόπο την Ανάσταση του Αγαπημένου Διδασκάλου τους, ο Σταυρός αποτελεί περιφανή νίκη εναντίον του Διαβόλου και όλων των σκοτεινών δυνάμεων.

Η αλήθεια είναι πως ο Γολγοθάς αποτελεί τόπο και σύμβολο μιας πρόκλησης για ολόκληρη την ανθρωπότητα, αλλά και για κάθε άνθρωπο ξεχωριστά. Είναι ο τόπος, αλλά και διαχρονικά, η στιγμή, όπου ο άνθρωπος αποφασίζει την επιλογή ανάμεσα σε ένα μεγάλο ΝΑΙ ή σε ένα μεγάλο ΟΧΙ. Αποτελεί ένα κρίσιμο σταυροδρόμι, στο οποίο ο αν άνθρωπος καλείται να

πραγματοποιήσει ένα καθοριστικό άλμα πίστεως και να αφήσει πίσω του όλα εκείνα, που επί αιώνες αμαύρωσαν την ανθρώπινη φύση και οδήγησαν στην καταστροφή την ανθρωπότητα. Πίσω από το θέαμα ενός καθημαγμένου Ιησού, που αφήνει την τελευταία του πνοή καρφωμένος στο ξύλο, μια άλλη πραγματικότητα, στηριγμένη σε στοιχεία που υπερβαίνουν τα δεδομένα αυτού του κόσμου, μας προκαλεί και μας προσκαλεί να χαράξουμε μια νέα, Σταυραναστάσιμη πορεία. Η λογική των Ελλήνων και η ανάγκη για, έστω και μια, θαυματουργική απόδειξη των Εβραίων δεν μπορούν να ακολουθήσουν. Η συνάντηση με το μυστήριο του Σταυρού αποτελεί υπέρβαση των διαδικασιών αυτού του κόσμου και παράδοση σε μια άλλη λογική, τη λογική του Παύλειου κηρύγματος για τον ζώντα Εσταυρωμένο.

Είναι άλλα τα κριτήρια και άλλες οι προϋποθέσεις προσέγγισης αυτού του μυστηρίου. Αυτό, το γνωρίζει καλά ο Απόστολος Παύλος και έχει πλήρη επίγνωση των αιτών της άρνησης Ελλήνων και Εβραίων. Δεν λησμονεί, πως και ο ίδιος, αν έχει φτάσει στο σημείο να κηρύττει την θεότητα ενός ηττημένου για τον κόσμο, δεν είναι διότι μέσα του εξελίχθηκε φυσιολογικά η Εβραϊκή του θρησκευτικότητα και η Ελληνική του κουλτούρα. Ο Παύλος είναι κήρυκας Σταυρού, διότι μια Θεοφάνεια τον μετατόπισε βίαια και πέρα από κάθε νομοτέλεια, σε μια άλλη πραγματικότητα. Δεν έχει να επιδείξει πνευματικούς αγώνες, δεν μπορεί να επικαλεστεί άμεση γνωριμία με τον Ιησού, δεν μπορεί να εξηγήσει λογικά τη μεταστροφή του. Κι όμως, τίποτε στη ζωή του δεν είναι πιο βέβαιον από το ότι ο Εσταυρωμένος ζει.

Η ζωή Εκείνου που τον ανεζήτησε αποτέλεσε για τον Παύλο οριστική ρήξη με τον κόσμο. Ξέρει ότι είναι αδύνατον να είναι ζωντανός, και ο Χριστός και ο κόσμος συγχρόνως. Γι' αυτό και στην προς Γαλάτας επιστολή του (6, 14) διακηρύσσει, πως πάνω στον Σταυρό, ο κόσμος έχει πεθάνει, αλλά κι αυτός ο ίδιος ο Απόστολος έχει πεθάνει για τον κόσμο:

«Σ' εμένα όμως μακάρι να μη γίνει να καυχιέμαι παρά μόνο στο σταυρό τού Κυρίου μας Ιησού Χριστού, μέσω του οποίου ο κόσμος έχει σταυρωθεί ως προς εμένα κι εγώ ως προς τον κόσμο».

Δεν πρόκειται για απόρριψη του κόσμου, για την αγάπη του οποίου άλλωστε, ο Παύλος υφίσταται τα πάνδεινα. Πρόκειται για ρήξη με τον τρόπο σκέψης και πράξης του κόσμου, ρήξη με τις πρακτικές του, τις μεθόδους του, τα οράματά και τα σχέδιά του. Συγχρόνως, ο Παύλος, με αυτή την διακήρυξη, διατρανώνει την περιφρόνηση του για τις απειλές και τους φόβους που προκαλεί ο κόσμος. Ο κόσμος είναι νεκρός, και ως νεκρός, ούτε να απειλήσει, ούτε να ανταμείψει μπορεί. Ο Σταυρός στέκει πάνω από τον κόσμο και όποιος συσταυρωθεί με τον Κύριο, συμμετέχει και στη νίκη Του κατά του κόσμου. Για τον Παύλο δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία, πως ουδεμία εξουσία υφίσταται πάνω σε εκείνους, που πιστεύουν στον Σταυρό και στον Νικητή Εσταυρωμένο. Ο κόσμος δεν έχει πλέον ουδεμία ισχύ απέναντι στην όντως ζωή. Συγχρόνως, ο Παύλος δηλώνει νεκρός για τον κόσμο. Η επιλογή του τον αποξενώνει θεληματικά από τα σχέδια του κόσμου τούτου και τον κάνει να αρνείται να ενταχθεί στους μηχανισμούς, στα θέλγητρα και στις ουτοπίες του. Αν ζούσε στις μέρες μας, ίσως και να σιγομουρμούριζε συχνά τον στίχο:

«Ξεγράψτε με απ' τα κατάστιχά σας! Στον κόπο σας δεν μπαίνω και στα έργα σας!»

Αποξένωση από τον κόσμο, σημαίνει και κάθαρση από εκείνα, που ο κόσμος και οι νόμοι του χρησιμοποιούν για να επιβάλλουν κατοχή στην ψυχή. Πρόκειται για τη εγωπάθεια και όλα τα πάθη που πηγάζουν απ' αυτήν: την φιλαρχία, την αλαζονεία, την απληστία, την σκληροκαρδία. Τα πάθη εκείνα που εμποδίζουν την συνάντηση με τον Εσταυρωμένο στην δική μας Δαμασκό, οποία μπορεί να έχει ήδη πραγματοποιηθεί ή και να πραγματοποιείται διαρκώς, εμείς όμως να παραμένουμε ανίκανοι να την αντιληφθούμε και, πολύ περισσότερο, να ανταποκριθούμε. Δεν είναι τυχαίο, πως οι Πατέρες της Εκκλησίας μας μιλούν για σταύρωση του παλαιού ανθρώπου, σταύρωση των

παθών του, νέκρωση της σάρκας του και ένωση με τον αίροντα όλες αυτές τις αμαρτίες του κόσμου, ο Οποίος μας καλεί να σταυρωθούμε ως άνθρωποι χοϊκοί και να αναστηθούμε ως τέκνα Φωτός, που δεν απειλούνται πλέον από τη φθορά και τον θάνατο.

14 Σεπτεμβρίου είναι η ημέρα ύψωσης του Τιμίου Σταυρού. Κάθε μέρα όμως μπορεί να πραγματοποιηθεί η ύψωση του δικού μας Σταυρού, ως απόδειξη και μαρτυρία μιας προσωπικής νέκρωσης όλων εκείνων που έχουν καταματώσει τον κόσμο, αλλά και μιας συνανάστασης με Εκείνον που νίκησε τον κόσμο. Και σήμερα, οι άνθρωποι, λογικές εξηγήσεις και εντυπωσιακά θαύματα ζητούν, προκειμένου για να πιστέψουν. Στην πραγματικότητα, το θαύμα και η απόδειξη που ζητούν είναι η δική μας ζωή, η αναστημένη στην καθημερινότητα. Μαρτυρία Σταυρού μπορεί και πρέπει να γίνει η δική μας πορεία. Ο κάθε συσταυρούμενος με τον Χριστό αποτελεί όντως ένα θαύμα υπέρβασης των φαινομενικά ανίκητων κοσμικών δυνάμεων. Όποιος σπάει τα δεσμά του κόσμου αποτελεί ελπίδα για τον κόσμο. Στο πρόσωπο του, ο κόσμος αρχίζει και υποψιάζεται πως υπάρχει όντως εναλλακτικός δρόμος υπέρβασης της κάθε είδους κρίσης. Ο κόσμος δεν πάσχει μόνο από κλειστές τράπεζες, αλλά κυρίως από κλειστές καρδιές και από κλειστές ζωές, ζωές, που δεν γεύονται ανάσταση, ζωές καθημαγμένες και απελπισμένες.

Η ύψωση του Σταυρού καλεί σε μια νέα ερμηνεία του κόσμου και σε μια ανατροπή των αξιών του. Μετατρέπει κάθε μέρα σε ευκαιρία νίκης προσωπικής και ανανέωσης μιας ελπίδας παγκόσμιας. Σηματοδοτεί όμως και μια νέα πραγματικότητα, η οποία εγκαθιδρύθηκε πριν 2,000 χρόνια. Ο Σταυρός ανανέωσε όλο το γεγονός της ζωής. Οι μεταπτωτικοί συμπαντικοί νόμοι ανετράπησαν. Πρόκειται για ένα γεγονός, στο οποίο καλείται ο καθένας να συμμετάσχει, θέτοντας τον εαυτό του στη διάθεση των σχεδίων του Θεού για τον άνθρωπο και την ιστορία του.

Κάθε φορά που κάνουμε τον Σταυρό μας δηλώνουμε και τα δύο: Δεν ανήκουμε στον κόσμο, είμαστε όμως διαρκώς έτοιμοι να ακούσουμε τις ανάγκες και τους καημούς του και να τον αγαπήσουμε μέχρι θυσίας. _